

PROGRAM ZAPOBIEGANIA I WCZESNEGO WYKRYWANIA CUKRZYCY TYPU 2

Program zapobiegania i wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 był realizowany **po raz pierwszy** w 2010 roku. Został opracowany ze względu na problem, jaki stanowi cukrzyca typu 2, w oparciu o rekomendacje Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego.

Celem głównym Programu jest zapobieganie oraz wczesne wykrywanie cukrzycy typu 2 wśród mieszkańców województwa łódzkiego. Adresowany jest do mieszkańców regionu łódzkiego w wieku 45-64 lat, u których dotychczas nie została rozpoznana cukrzyca.

W ramach Programu u wszystkich uczestników przewidziano wykonanie badań laboratoryjnych (oznaczenie poziomu glukozy na czczo w osoczu krwi żyłnej, w zależności od wyniku mogły być również wykonane powtórne oznaczenia glukozy na czczo lub doustny test tolerancji glukozy) oraz przeprowadzenie konsultacji lekarsko-pielęgniarskiej w poradni diabetologicznej, które miały na celu ocenę gospodarki węglowodanowej.

Realizatorami Programu były 4 placówki podległe Samorządowi Województwa Łódzkiego:

1. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Marii Skłodowskiej - Curie w Zgierzu,
2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu,
3. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. M. Pirogowa w Łodzi,
4. Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Bełchatowie.

Ogółem kwota zarezerwowana w budżecie województwa łódzkiego na realizację Programu wyniosła **107.000 złotych**, zaś wydatkowano **72.978 złotych**.

W celu dotarcia do pacjentów z informacją o Programie ze środków budżetu województwa łódzkiego wydrukowano plakaty i ulotki (600 plakatów i 16.000 ulotek). Materiały te zostały rozdysponowane pomiędzy realizatorów oraz wysłane do starostów, wójtów, ośrodków pomocy społecznej, Narodowego Funduszu Zdrowia i Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi. Program był także promowany w gazetach lokalnych, radiu oraz w MPK – Łódź Sp. z o.o.

Wyniki Programu

W ramach Programu przeprowadzono u każdego pacjenta ankietę dotyczącą czynników ryzyka zachorowania na cukrzycę. Na podstawie danych uzyskanych od pacjentów (tj. wiek, BMI, obwód talii, leczenie nadciśnienia lub ciśnienia $\geq 140/90$, zaburzenia tolerancji węglowodanów w przeszłości, występowanie cukrzycy u krewnych I i II stopnia, dieta, aktywność fizyczna) obliczono indywidualne ryzyko zachorowania na cukrzycę typu 2 w ciągu najbliższych 10 lat.

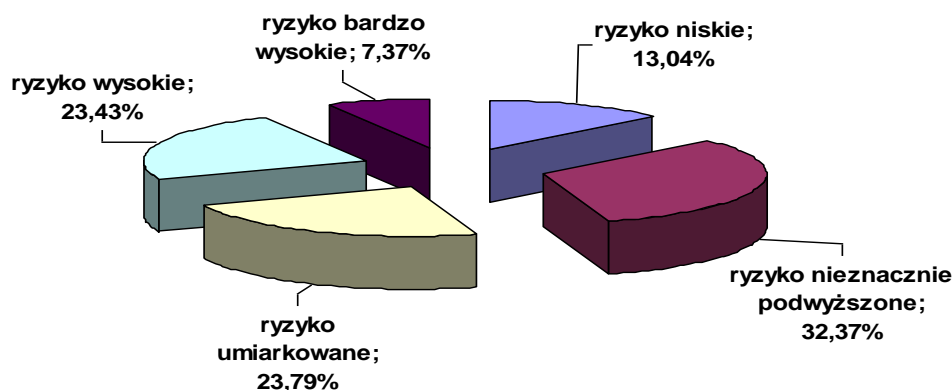
W ciągu całego okresu realizacji Programu w 2010 roku przebadano **828 osób** w wieku 45 – 64 lat z terenu województwa łódzkiego. Ogółem przeprowadzono **1.878**

konsultacji w poradni diabetologicznej, wykonano **879 oznaczeń glukozy** na czczo oraz **202 testy doustnego obciążenia glukozą**.

Analizując ryzyko cukrzycy wśród badanej populacji można stwierdzić, iż 32,37% osób (tj. 268) miała nieznacznie podwyższone ryzyko cukrzycy, 23,70% (tj. 197 badanych) - umiarkowane, 23,43% (tj.194 badanych) - wysokie, 13,04% - niskie ryzyko. Odsetek osób, które miały bardzo wysokie ryzyko zachorowania cukrzycy (oznaczające, że zachoruje w przybliżeniu 1 osoba na 2) wynosił 7,37% (tj. 61 osób). Szczegółowe informacje na ten temat zamieszczono na Wykresie Nr 1.

Wykres Nr 1.

Ryzyko zachorowania na cukrzycę wśród badanej populacji

W wyniku badań przeprowadzonych w ramach Programu **rozpoznano cukrzycę u 44 osób**, czyli u 5,31% populacji badanej. Ponadto u **174 pacjentów zdiagnozowano stan przedcukrzycowy** (tj. 21,01% ankietowanych).

Mając na uwadze fakt, iż późne wykrycie cukrzycy wiąże się z poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi, takimi jak uszkodzenia różnych narządów, szczególnie oczu, nerek, nerwów, serca i naczyń krwionośnych można stwierdzić, iż efekty Programu zapobiegania i wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 są znaczące.